

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta
Sermones**

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo VIII. Die Iovis post primam Dominicam. Animantur pij, ut animosè vincant respectus humanos sancta quadam impudentiâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

domadis ea frequentare mysteria, quæ salutem vel maximè promovent; ponite fastum, morumque superbiam; ambitioni pabulum subtrahite; voluptates obscænas fræno coercete. Si mihi obsequi recufatis, quid vultis reponam vobis? an quòd modica vobis salutis sit cura? hoc equidem non dixero: quòd omnino nulla? minimè; esto autem id disertè non dicam, non dubito tamen, quin probè me intelligatis, idque solùm metuo, ut ne gravatè me audiat. Verùm si aures mihi præbere dedignamini, ad hæc statuas, ad hæc marmora, ad saxa ista me convertam, ut die illà supremà mei coram DEO sint testes, quòd partibus meis non defuerim: quanquam nec hisce testibus indigeo. Tu nôsti, DEUS meus! quo defi-

derio salutem populi hujus exardeam populi tam Illustris! O me felicem si vitam & sanguinem in ejus gratiam prodigere liceret, ut tu ipse pro me profudisti! Sed quia tantum audere non est facultatis meæ, saltem non desistam, idque sanctè tibi spondeo, palàm sine fuce sinceram eloqui veritatem. Tu effice, ut illam eo animo recipiant, quo ego propono: ego auribus eorum loquar, tu cordi; ego facem adhibebo intellectui, tu voluntatem inflamma; tu violentiã amabili illorum ad te corda attrahe, qui longè à te fugiunt. Ego, quòd unicè mihi reliquum est, Pharos ero, & facem inter noctis tenebras navigantibus præferam, tuum erit, sanctam aspirare auram, ut cursu prospero ad salutis portum appellent.

SERMO OCTAVUS.

DIE IOVIS POST PRIMAM DOMINICAM.

Et ecce mulier Cananæa è finibus illis egressa, clamavit dicens, miserere mei Domine, fili David! Matth. 15.

I.

Illo Crotoniates robustissimos inter, quos jactavit antiquitas, numeratus, raræ suæ fortitudinis specimen daturus, pum pugno strinxisse, omnesque alios provocasse fertur,

proposito etiam victori præmio, qui illud è manu sua rapere aut extorquere valeret. Omnes id frustra tentarunt, præter fæminam quandam imbellem, quæ Miloni in amoribus erat; huic enim uni, & se ipsum, & pum facile cessit. Non me latet, Auditores, similibus factorum memo-

moriam, non nisi cum spe magni fructus ex hoc loco revocandam: sed edicite, nunquid admirationem mereatur, quod gratiam illam, quam hodiernâ die Apostoli junctis viribus, totâque precum suarum violentiâ à liberalissima Christi manu obtinere non poterant, *dimitte illam, quia clamat post nos*, extorserit tandem mulier Chananæ: *O mulier, magna est fides tua! fiat tibi sicut vis.* Insigni apud Christum gratiâ pollere debuit hæc fœmina: æquonam autem suo merito eam inuisse censis? nullo certè alio, quàm Fidei. Sed nunquid parisi fidei fuere Apostoli, intercessores Christo tam accepti? id quidem non negaverim: sed si ultrâ rimari placet, id quod Chananæ preces tam potentes effecit, credo, fuisse sanctam quandam impudentiam, & amicam importunitatem, à fidei magnitudine ortam. Videte, quæso, mecum modum, quem petendo tenuit: erat illa oriunda è populo infideli, & superstitionibus dedito; quantâ ergo animi magnitudine illi opus fuit, ut neglectis popularium cachinnis, & superato omni respectu humano: ad Christum accederet? idque non occultè, sed in publica & patenti via: & quamvis esset Matrôna nobilitate conspicua, intrepidè tamen ad Christi pedes accidit, eumque, die clarâ, in maxima populi frequentia demissè adoravit, nil sollicita, quid alii de se dicturi essent: contempta perseverat, fugata persistit, nec verba moratur aspera, quibus illam Christus ad virtutis experimentum excepit, dum eam canis instar

contemptum sacessere iussit: *non est bonum sumere panem filiorum, & dare canibus.* An non tam eximia virtus omni vobis præmio digna videtur? Ego unicè optarem, Auditores, ut præclaro hoc exemplo disceremus, vanissimos illos metus & respectus exueret, qui non rarò nos retinent, ne Christi obsequio integrè nos mancipemus. Ad quid, quæso, inutilis sollicitudo, quid alii de nobis dicturi sint? cur levis derisio, jocus aut verbulum adeo nos moratur? dicant & sentiant alii, quod lubet, nec tamen idcirco à laudabili suo proposito quisquam deflectat. Fortunatos vos! si veritatem tam proficuum vestris hodie cordibus imprimere nôlsem; certus enim forem, multos, qui modò defectibus scatent, fore bonos, & qui boni jam sunt, fore sanctos: sed rem quantocyùs & absque induciis aggrediamur.

II. Nolim tamen tam durus & inhumanus videri, Auditores, ut compati nesciam delicato illi dolori ac sensui, quem illusorum dicacitas solet excitare. Indignum sanè est, vixdum nobilem aliquam fœminam, virum purpuratum, aut civem, posito vestium luxu, moderato & frugali habitu contentum vivere, vana consortia vitare, vitam vivere solitudinis amantiorem, cum illicò centum linguarum aculeis configi se vident. Indignum hoc est, inquam, sed unâ cogor liberè fateri, malum illud esse immedicabile, nec remedium pati: consulite, si lubet, omnes vitæ sanctioris Magistros, & omnes uno ore affirmabunt, non posse vos odisse vitia, quin

Prov. 29. vos oderint vitiosi, abominantur impii eos, qui in recta sunt via. Causam dar Salvanus, quia, ubi tanta est studiorum inæqualitas, ingens sit contrarietas affectuum necesse est: vita proborum perpetua est exprobratio improborum; quid ergo mirum sit, si eos oderint. Vos pietate vestra eorum in Templis petulantiam confunditis, vestra charitate eorum duritiam, vestra verecundiâ mores eorum dissolutos, vestra frugalitate eorum ingluviem; si ergo sui ipsorum amantes sunt, olores vestri sint, necesse est. Maxima enim causa discordiarum, ait sanctissimus Præsul, est diversitas voluntatum, quia fieri aut omnino potest, aut vix potest, ut eam rem in alio quisquam diligat, à qua ipse dissentit, itaque non sine causa vos oderunt, in quibus omnia sibi amula, atque inimica esse conspiciunt. Omnem turpitudinem suam impii in vobis, velut in speculo contemplantur; quid mirum ergo, si vos oderint, si spernant, si persequantur? Camelos illi imitantur, qui, cum aqua limpida & illimi appropinquant, pedum ungulis eam turbant, & lutum commovent, ne suam in ea deformitatem cogantur intueri. Nec tamen hoc vos conturbet Auditores; hoc ipsum enim, quod molestia vestra remedio careat, præsentanea illi medicina est.

III. Si ergo fieri nullâ ratione potest, ut iusti impiis placeant, facile agnoscitis, vos nec primos fore, nec ultimos, qui in causa tam honorifica injustè patiamini; solatio vobis erit singulari, tot gloriæ vestræ videre socios, qui vobis animos addent. In Ægyptum

si oculos conjicietis, Josephus occurrer, maligno æmulum livore catenis vinctus; Hierosolymam conversi Jeremiam videbitis, in cisterna sepultum; Si Susam conceditis, vicinum furcæ & patibulo Mardocheum videbitis; si Babylonem tenditis, Daniele leonibus objectum aspicietis? si Oculos in Bethulia figitis, Achio rem palo affixum contemplabimini; in Babylonem reversis Susanna occurret, ad lapidum grandinem condemnata. Tantumne linguis maledicis in vos licuit? mitius longè vobiscum agitur, solis linguæ aculeis flagellamini, sed extra cruorem. An non Magdalena sola matronis devotis insigni documento & solatio sit? quid illi acciderit, perspicuum vobis esse arbitror, nescio tamen, an omnes circumstantias satis expenderitis. Inaudierat illa, Christum à Simone quodam invitatum in illustri convivarum coronâ mensæ accumbere; accurrat illuc actutum, cum pretiosi odoris ungento, quod supra caput Servatoris, fracto in obsequium testimonium alabastro effudit; dixisset, veneno linguas accumbentium asperfas, ita unanimiter inter se murmurare, frendere & fremere: *Vi quid perditio hac! quæ prodigalitas? quod detrimentum? quæ profusio unguinis tam pretiosi? quod venditum multis familiis sustentandis suffecisset: Et fremebant in eam; parumque abesse videbatur, ne vivam dentibus discerperent. O rem Superi grandem! an non Magdalena sumptus majores, & vanissimos quidem fecit in unguenta, liquores & olores, quos sibi ipsi, velut*
Idolo

Idolo lasciviæ, adolevit? ad hoc certè trecenti denarii satis non erant, quantum de mosco, ambaro, & balsamo, quantum lucci odoriferi in solos capitis cyrrios & cinninos insumpsit: quantas insuper lemniscorum ornatus, auri copia, gemmarum luxus? an non palàm erat, sua jam ferè omnia Magdalenam, non tam vestium pompâ, quàm munerum superfluatorum copiâ, convivorum luxu, conversatione profanâ concoxisse? an nullus unquam contra eam infremuit? an in faciem & coràm prodigam ac decoctricem quisquam compellavit? quin plurimos illa ad obsequia servos, ac demisso in terram usque corpore ambitiosos sui veneratores, putidè adulantes ac applaudentes habuit, quoties per Urbem obambulet. Cùm autem exiguum vanitatis suæ tributum Christo in donum offerret, en tibi subito malignantis linguæ verbera, calumniæ & fremitus; omnes uno ore clamabant: Ecce hæc pingue patrimonium, ac familiæ suæ bona abligurit, decoquit, dissipat & perdit! certè curatore opus habet: *Ut quid perditio hæc? ut quid perditio hæc?* Hinc concludite, parem semper fuisse eorum sortem, qui serió statuerunt Christo servire: *Omnes qui piè volunt vivere in Christo I E S V, persecutionem patientur*, ait Apostolus, *Omnes, omnes!* Nec tamen, si bene attendamus, dicit, *qui vivunt*, sed *qui volunt vivere*; quantumvis enim nonnulli paulatim superent vim livoris, re-tundant maledicentiã, ut tranquillitate ac pace fruantur; cùm tamen primò se Christo consecrare statuunt, cum

R. P. Segneri Quadragesimale.

volunt piè vivere, nullus superest tergiversationi locus, velint, nolint, acerbata pati necesse est: *Omnes, qui piè volunt vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur*. Quin plurimi sunt, quos nullis concessis induciis, semper pati necesse est, Israëlitarum exemplo, qui non solum ad primum ex Ægypto egressum Ægyptios, Amorrhæos, Amalecitas, aliòsque innumeros adversum se insurrexisse viderunt, sed etiam intra Sionis mœnia & Hierosolymæ confinia Jebusæos pati coacti sunt, qui si Origeni credimus, aliud linguâ nostrâ non denotant, quàm *conculcatores*. Et quæ tandem par Mathildi innocentia reperiri potest, magni nominis, & famæ Principi? ejus tamen in Pontificiam Sedem reverentia obsceni in Pontificem amoris contumeliã proficissa est, quamvis palàm constaret, eam aspero cilio cingi, & rigidâ foris loricâ armari solere, quæ illam amoris profani telis imperviam, & ab omni lasciviæ suspicione alienissimam reddere debebant. Quantum non virtus Gregorii Septimi à maledicis vapulavit, qui tamen portentis & miraculis claruit? quantum Sergii integritas, superis tam clara & pretiosa, sustinuit? An non Divus Athanasius stupri & homicidii reus accusatus est? id ipsum Gregorio Taumaturgo accidit, cui malignæ ob-trectantium linguæ crimen impuritatis affricuere; id ipsum Anachoretæ Palladio, quem Malevoli scartium proclamavere; id ipsum Stanislaò Episcopo, quem furti reum arguerunt, id ipsum innumeris aliis, quorum vita

N quantum-

quantumvis consummata sanctimoniam famam clarissima, linguarum tamen mordacis jaculis exposita fuit. Nec pluribus exemplis opus est; sicut enim juxta Philosophum minimè convenit, rei dubie stabilienam debilibus uti argumentis, ita à ratione longè alienius est, in re manifesta, spissa ac copiosa rationum momenta condensare. Quid ergo porro statuendum est? id unum certè, magnum rebus nostris solatium esse; quod parem cum tot tantisque aliis sortem experiamur, quodque malevolorum tela non tam nostram personam, quam nostram virtutem, imò Christum ipsum petant ac feriant.

IV. Sed ego vos hic sistere nolum, sed gradum promoveo, ac liberè pronuntio, quod, licet in vestra potestate situm esset, ob virtutem amari & laudibus extolli, odia tamen & contradictiones hominum eligere præstaret? Paradoxum hoc vobis utique videtur: attentas tamen præbete aures, & palam id vobis demonstrabo. Fingite, vos nec dicereis proscindi, nec odio haberi, sed amore & laudibus macerari; fingite, neminem vobis obloqui, sed vos passim in pretio esse, & ubique vobis applaudiri? DEUM ne vobis, an vos DEO obligatos propterea esse existimatis? Enimvero DEI potius debitores vos esse profitebimini, cum ex ejus obsequio tam uberem fructum, tantamque nominis vestri celebritatem percipiatis. Sin autem Ejus amore maledictiones tolerandam, & molestiarum Ilias absorbenda est, DEUM vobis debitorem habetis. Itane debitorem? debitorem enimverò;

nec meis in hoc verbis, sed Divo Joanni Chrysofomo velim credatis: si propter DEUM, inquit, diligamur, honoris impensi debitores illi sumus; sin verò ejus causa odio habeamur, debitor ipse sit nobis. Quid autem ab homine vel sperari vel desiderari possit majus, quam DEUM sibi habere debitorem? Liceat mihi igitur, doctorum Sanctissime, liceat mihi, Ignatii feras in se provocantis exemplo, mordacissimos in me linguarum aculeos provocare: lacerent me maligni, mordeant, discerpant; aliud illi non efficient, quam ut DEUM mihi faciant debitorem; meam in Ipsum fiduciam augebunt, ac liberiores ad DEUM accessum mihi aperient, nihil enim ille posthac negare mihi poterit, quem meum habeo debitorem: Quod deridetur ab amico suo, sicut ego, dicebat quondam Jobus, qui deridetur ab amico suo, sicut ego, invocabit DEUM, & DEUS exaudiet eum. An parum id vobis videtur? quin ego tanti aestimo, ut non tantum neglectam propter DEUM popularis auram, sed totius mundi pretio comparandum censeam. Neque mirum est, DEUM hanc Justorum patientiam tantopere aestimare; ex illa enim, tanquam Authenticam levitatis nostrae syngrapham, colligitur, obsequia nostra non è proprii commodi motivo, sed sincerissimam charitatis affectu proficisci; ex illa virtutis robur ac soliditas, animi puritas, & fidei rectitudo probatur, dum inde opprobria & ignominiam ferimus, unde laudis manipulos colligere debueramus. Et hoc ipsum est, quod D. Cyprianus fidelibus, persecutione jactatis, frequen-

Laud. ter inculcavit: tunc omne fidei robur expenditur, inquit, cum in sermones vulgi, atque in opprobrium veneris, cumque te contra illas populares insanias religiosâ mente firmaveris, convincens scilicet, & repugnans, quidquid super persona tua in injuriam Christi profanus sermo jactaverit. Nostisne, Auditores, quid Abrahæ sacrificium adeo celebre fecerit: abseribunt id nonnulli perfectissimæ illi obedientiæ, quâ imperio summè arduo, nec hiscere quidem contrâ ausus, obtemperavit; alii promptitudinem mirantur, quâ acerbissimum Dei mandatum absque mora executioni mandavit: alii integritatem fidei extollunt, quâ promissis ad speciem penitus contrariis absque ulla titubatione assensum dedit: & hæc quidem omnia perbene. Si verò placet Doctissimum Præsulem Zenonem ingenuè percontari, rarum profus & inexpectatum responsum accipietis: totum, ipso iudice, virtutis meritum in eo positum erat, quod animo intrepido obtractantium se linguis exposuerit; quis enim non videt, factum adeo insolens barbari & inhumani hominis notam Abrahamo fecisse, omniumque in eum linguas armâsse? rigidem illum appellârint humanis exuviis tectam, aut carnificem sub Patris larvâ latentem; illa ipsa animi constantia, quæ tantam illi gloriam peperit, malevolorum detractis eum objecerit. Ecce, dicturi erant, quâ frontis immotâ constantiâ tractavit ferrum? an vel lachrimulam sparsit, an vel uno suspirio dolorem testatus est? an librato jam ictu saltem vultum à tam crudeli spectaculo avertit? imò propriis unigenitum ma-

nibus ligavit, ipse supra aram composuit, oculos velavit, collum nudavit, & omnis expertus pietatis caput demetere, ac multorum carnificum munere unus fungi non dubitavit. Neque ille adversus hosce insultus divini præcepti scuto se tueri potuisset; quomodo enim genti, DEI notitiâ, & fidei lumine destitutæ, probâset, se facinus istud cœlesti potius jussu, quàm propriæ crudelitatis instinctu designâsse? respondiissent utique; DEUM tam rabidam famem non pati, ut humanis eam victimis petat sedari; latrantis eum Cerberi, non loquentis DEI vocem accepisse. Hoc ergo, si Zenoni credimus, incomparabile sapientissimi Patriarchæ meritum erat, quod, insuper habitâ tantâ obloquentium malignitate, & finitris vulgi judiciis, grande illud sacrificium intrepidè auspicatus, parique fidelitate executus sit: non timuit. ne ei parricidium imputaretur, sed potius, ut devotioni par erat, latetur, hoc DEVM jussisse, præoptans infamiam sustinere parricidæ, quàm meritum perdere obedientis. Illustri hoc exemplo discite, Auditores, tolerare æquo animo, si ob virtutis studium suos vobis dentes vulgus infingat: cum Ecclesiæ Sacramenta solito crebrius frequentabitis, id multi hypocrisis interpretabuntur; si amore verecundiæ vos domi continebitis, dicent, vos desperatione impelli. Si à conventiculis, & comessionibus temperantiæ amore abstinerebitis, id avaritiæ tribuent, si inimicum amore DEI in gratiam admittetis, dicent, id vilitate animi, & mentis inopiâ factum.

Serm. 12
de A-
brabam.

factum; si demissionis studio honores fugietis, ignaviae adscribent. Rem arduam quidem à vobis requiro; non negaverim: sed hic tandem

Eccl. 2. 5. lapis Lydius virtutis est, in igne probatur aurum, & argentum, ait Ecclesiasticus, homines vero receptibiles in camino humiliationis. Miserabilem quæso Jobum intuemini? quem ei animi sensum inter tam graves ærumnas fuisse existimatis? quid ei maxime doluisse censeris? Illud, illud ei acerbissimum accidisse judico, quod, cum infanda scabie, & infami leprâ laboraret, passim creditum sit, Jobum juveniliū cupiditatum effræni licentiâ hanc sibi lucem procurasse, cum tamen ab illo crimine alienissimus esset: hæc quippe erat sathanæ rabies, ut cum Pineda commentatores doctissimi opinantur, Jobi corpus illâ morbi specie inficere, quâ ut plurimum voluptuarii castigantur: *Job. 2. 7.* ulcere pessimo; adeo ut miser sæpius audire cogeretur exprobrantes: vah homo carnalis, lascive, libidinose!

Job. 19. 20. Ossa ejus implebantur vitis adolescentia sua. Summè quidem hæc opprobria dolière Jobo, nec tamen destitit, DEO benedicere labris illis, quæ inter omnia corporis membra sathan reliquit, derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos; sperabat enim Jobum evictâ tandem patientiâ in blasphemias erupturum. Pari petulantia aliorum quoque virtus exercita fuit: Moyses incredibili labore sexcenta hominum millia suæ curæ commissa regebat; audiendis eorum querelis, & componendis discordiis

intentus: cumque laudem inde sperasset, à petulanti pastore stultitiæ accusatus est quod tantum in se oneris suscepisset; stulto labore consumeris. Quid de Anna uxore Elcanæ dicam? cum ferventissimas inter preces piis in templo gemitibus Cælum fatigaret, contumeliam temulentæ & bulbæ sustinere coacta est. Quid de Vasthi dicam, regii thori consortis? hæc enim cum modestiæ ac pudicitie studio, formæ suæ venustatem convantium oculis prostituere recusaret, contumax & obstinata audiit. Sanctissimo illi Tobie ipsi etiam amici frequenter exprobrarunt, cum merito civitate percussus, quod in tempesta nocte per vicos & compita vagatus, mortuorum cadavera curârit, & tumulus intulerit. Ecce virtutis ac meriti aspiciem, ad quem Vos quoque aspirare oportet. O sorte vestram felicem, si ob virtutis amorem, & propter actiones omni encomio dignas vituperia & calumnias reportetis! *Beati eritis in nomine Christi, beati eritis.* Hoc beatitudinis vestræ certissimum pignus est, si Christi oraculo credimus. *Beati estis cum maledixerint vobis homines; Beati eritis cum vos oderint homines.* Quod si hanc veram esse beatitudinem negatis, omni alteri dogmati abroganda est fides, quia omnia eadem basi, Christo scilicet & jusque infallibili autoritate nituntur.

V. Et quamdiu tandem, per vitam vestram vos obtestor, Auditores, quamdiu hæc dictoria vos passuros esse arbitramini? an non tandem il-

luce

Juceſcet dies, quã illi ipſi, qui ſannis & ludibriis ſimpliſſimam veſtram explo-
dunt, erunt conſtantia veſtræ admi-
ratores? *veniet, veniet dies illa, qua
corruptivum hoc & mortale incorru-
ptionem induat, & immortalitatem,*
dicam cum ſancto Chryſoſtomo:
quantã tunc affluetis lætitiã, cum ſu-
premo præſentati tribunali in totius
mundi præſentia ſtabitis in magna
conſtantia ad verſus eos, qui vos angu-
ſtiaverunt, & inſultantibus vobis in-
ſultabitis? Cùm hanc veſtram læti-
tiam cogito, ſcitis, quam ejus ideam
& imaginem mihi proponam? Noë-
mum arcã ſuã incluſum mihi repræ-
ſento? vos judicate, an convenien-
ter: ſi quis unquam mortalium ca-
chinnoſ & ludibria paſſus eſt, Noë-
mus fuit, ſi Chryſoſtomo fides eſt:
*verifimile eſt, inquit, eum ſubſannatum
& irriſum ab omnibus.* Habitaverat
ille in medio populi gentiliſ, flagitioſi,
moribus diſſoluti, ac protervi; cùm
DEUS, humani generis peccãtus,
delere illud ſtatuit, & in mandatis
dedit Noëmo, ut domum ſibi mobi-
lem ædificaret, in qua velut tutiſſimo
aſylo, communi ſe cladi ſubduceret.
O quã locupletem riſum & ſibi-
lorum materiem hæc ſtructura petu-
lanti populo ſuppeditavit! etſi enim
initio terriſi ſunt nonnulli, cùm novus
Propheta Noë vicinium mundi interi-
tum ex Dei imperio nuntiaret: cùm au-
tem viderent, unius, duorum, trium, imò
centum ferè annorum ſerie evolutã,
minas fanaticæ inundationis ac diluvii
incallum recidere, & ſucceſſu carere,
Noëmum verò nihilominus fabrica-

ſux ſtrenuè inſudare, arcæ certatim cir-
cumfulſi in quot non cachinnos; &
ſibilos prorupere! O, inquiabant,
te ſenem bis puerum! O prophetam
mendacem, Cùm verò poſtea Noë-
mum ſudo ac ſereno die navim in-
gredi viderent, immenſo animalium
& beſtiarum exercitu præeunte, tunc
enimverò irriſiones & ludibria cre-
ſcebant; Ecce, clamabant, ecce ſenem
delirum! qui, cùm aurã liberã, cæloque
ſereno perfrui poſſet, ſe ipſum volun-
tario carceri mancipat! quæ ſtolidi
hæc libido eſt, vitæ tædio propriis
ſibi manibus ſtruere tumulum, & ves-
pilloniſ officium ſponte prævertere?
pulchrum profectò conſortium lupos
inter & urſos, vulpes & apros! quæ
catenæ tot belluas continebunt, ne
impetu factò miſerum diſcerpant? O
mente captum, ô territum? timet
undas ne ſuffocetur, tigrides non me-
tuit, ne ſuffocent, nec leopardos, ne
jugulent. In hunc ferè modum ſub-
ſannabant Noëmum, quando Arcam
conſcendit. Cùm verò ſeptem e-
volutis diebus per laxatas cæli cata-
ractas viderent delabi pluvias, intum-
meſcere alveos, ſtrepere torrentes,
inundare flumina, effundi maria,
jamque ſuperſuſa camporum planitie
valles abſcondi, montes ipſos creſcen-
tibus aquis æquari; ô quã ſubito,
mutatã ſcenã, alia rerum facies ſuc-
ceſſit? fluctuabat in novo hoc O-
ceano ſecura & glorioſa Noëmi na-
vis, atque inter nubium crebris toni-
truis micantium Martiales fragores,
inter ventorum ruinæ infrementium
ſibila, fugientium tumultum, demer-

forum ejulatus & clamores, morientium gemitus, in communi omnium strage illæsa, in universali exterminio tuta natabat: Noë verò in hac miserrorum clade nec insultabat illuforibus, nec eorum interitu exultabat, sed pio miserrantis animi sensu pereuntibus condolebat. Liceat mihi tamen auditores, ut Ego Noëmi partes hodie agam, ac de alto montis vertice immensum hoc naufragium contemplatus, exclamem. Ubi estis modò, ubi estis animi fastuosi, quibus paulò antè tam volupe fuit innocentis simplicitati illudere! erigite non nihil è procellis caput naufragum; Eja! agnoscitis navem hanc victricem, vestris inambulantiem capitibus, securam naufragii, morti dominantem? ubi modò sunt ædificia vestra superba, turres & palatia? ecce Noëmum, quaternos inter ligni fragilis parietes securum, cum tamen vos robustissimorum murorum multiplicati ambitus ab interitu defendere non possint. Paulò antè, nunquid recordamini? risu & sibilis me excepistis, quòd vestram vitæ licentiam detestarer, à fastu & luxu vestro abhorrerem, ac morum vestrorum corruptelam reprehenderem. Senem me delirum, atrâ bile agitatam, & emotæ mentis hominem appellastis, qui se ipsum vivus intra natantis ergastuli angustias conclusisset: Eja, si animus vobis prurrit, ridete nunc alacriter, nunc sublannate! En petulantissimi derisores! en inter undas fluctuant corpora vestra, mille fluctuum præda, omnem in partem jactata, nec conquassatis

ossibus deserti littoris ora conceditur, quæ tamen etiam miserrimo cuiusvis naufragium passò, indulgetur. Solus Noë in tam gravi tempestate non est de portu sollicitus; hunc enim secum vehit, quocunque pergat; securitatem suam secum portat; dumque vos omni retinaculo destituti mergimini, ille interritus alto mari inambulat. Sed quorsum ista? justissimæ quidem sunt hæ exprobrationes, sed inutiles, & nequidquam illis ingestæ, quibus nec aures amplius patent ad audiendum, nec spatium & tempus suppetit, ad fructum inde colligendum: quin potius nobiscum ipsis familiariter sic discurremus & ratiocinemur. An non lamentabilis hæc vobis catastrophe videtur, Auditores? an non invidendam potius creditis sortem illius, quàm impiorum illudentium? Talis etiam erit fors vestra, si maledicas aliorum linguas æquo animo tuleritis: rident illi vos quidem iopræsentiarum, & dixeris laustri angustias vitam trahatis, spontaneo rigore corpus atteratis, delicias fugiatis, amicorum consortia vitetis, vano futuræ mortis metu torqueatis, aut quòd diebus festis magis vobis cordi sit, intra templorum parietes & sacri Oratorii silentia latere, quàm per hortos camposque cum Libertinis vagari. Sed heu brevem eorum risum! cum universali, non undarum, sed flammaram correpti diluvio, omni se subsidio destitutos videbunt, tunc enim verò & illi angulum arcæ vestræ suspirabunt, quæ in sapientiæ Libro

convenienter lignum contemptibile appellatur. Verum, mutata est scena; alius erit rerum status; videbitis brevi illos in abyssum præcipites; vos autem stabitis, stabitis, inquam, in magna constantia adversus eos, qui vos angustia verunt, & de cælorum culmine insultibus illorum insultabitis, & illudentibus illudetis. An non consideratio ista animum vobis facit, ad contemnendos canum istorum latratus, qui latrare quidem possunt, nocere autem vobis non possunt? Latrent, latrent hi Cerberi, quantum lubet; crimententur, calumnientur ad satietatem; veniet aliquando dies illa, quæ eorum audaciam ac temeritatem compressam videbitis.

V I. O Dies desiderata! dies chara! quando tandem illucesces, ut luce meridianâ clariùs pateat veritas illa, quam ego obscuris solâ coloribus adumbro? Eja Christiani! vita brevis est, tametsi modico tempore linguarum maledicarum metam esse oporteat, quid tandem interest; tanto major succedet gloria, ipsæ etiam Angelicæ mentes vobis applaudent, & licet pauci homunciones vos affligant, Deus tamen ipse consolabitur vos, Isaiâ teste: nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum nolite metuere, sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis, & sicut lanam, sic devorabit eos tinea, salus autem mea in sempiternum erit. O vos felices, si tanti ponderis & momenti oraculum memori mente retineatis! Quid enim tandem sunt homines, etiam maxime præcipui? nunquid morta-

les, fragiles, lutei? & hos majoris DEO facietis? O confusionem, ô insipientiam, ô pudorem! ô quot vestrum sunt, auditores! ad omnem virtutem proni, ad Ecclesiæ mysteria frequentanda propensi, ad jejunia, corporis castigationes, librorum piorum lectionem affecti, ad concordiam inter discordes stabiendam, & promovenda pietatis exercitia Zelosi, qui tamen id facere negligunt; & quæ de causa; non aliâ sanè, quàm earum linguarum timore, quæ intra paucos dies putrescent; quin plurimi ex humano respectu in mille flagitia se effundunt, vitam ceteroquin sceleris puram vituri: adest nimirum malorum incentor socius, atque, eja! ingeminat, quid tantos Declamatorum in pulpitis strepitus moramus? diem potius lusu frangamus; ubi chartarum folia? eja huc ocyus admove! Et nemo vestrum est, qui vel hiscere contrà audeat. Invitami ad festa, ad symposia, ad choreas & saltus, imò nonnunquam ad lupercalia, prostibula, lupanaria; ne tunc quidem contradicendi vobis animus est; & hoc unius irrisionis timore. Ita vos amicorum scilicet blanditiis ad fauces inferni deduci finitis, cur non abigitis eos potius, atque in faciem dicitis? Abi hinc infelix; faceffe, & solus illuc te apage? Refert Plutarchus de quibusdam, eos ad cœnam invitatos, ubi insidias timere meritò poterant, illuc tamen concessisse, ne inofficiosi aut inciviles dicerentur; sicque trucidatum, ait, Dionem à Calippo, Antipatrum à Demetrio, & nescio quem Herculem

ado-

de vitis
so pudon
re.

adolescentem simplicem à Poliperfo. An non majoris amentiae vos reos proclamem? qui probè nòstis, vos ad nefanda non rarò conventicula invitari, idque unicè agi, ut in manus Sathanæ tradimini; & tamed ne invitantes offendatis, illos velut bos ad macellum sequimini. Cur, quæso, eos non generosè abigitis? cur non resistitis, plurimorum exemplo incitati, qui insignia vobis Christianæ libertatis documenta reliquerunt? Xenophon, quamvis Ethnicus, cum Lassus nobilis adolescens animi vilitatem ei obiiceret, quòd chartarum lulum detrectaret, promptè *fusus est, ad res inhonestas se timidissimum esse.* Et vos, Christiani, in rebus flagitiosis, turpibus & abominandis protestari contra non audeatis? quin tandem apertè statuitis: *vota mea Domino reddam coram omni populo ejus!* An tantà tergiversatione, tantisque dissimulationibus opus sit? *In medio Ecclesia laudabo te, in medio multorum laudabo eum!* Hoc enimverò cum Davide profitendum est: *fortunatos vos, si hac sancta impudentià armati domum concedatis. O quot fœminæ nobiles mundum muliebrem & instrumenta vanitatis abjicerent, quem nòrunt sibi aliisque nocivum, nec tamen à seipsis obtinere id possunt, illo solùm respectu absterritæ, ne aliis pompâ & luxu cedere videantur?* O quot cives magis devoti, quot illustres, ac nobiles modestiores forent, si pestilens hic respectus abesset? Hæc enimverò illa impudentia est, quam jactavit Apostolus: *non erubescit*

eo Evangelium: ad hanc ipsam ego vos hodie exhortor; obsecro, ne vos pudeat utroque pòpote DEO in missæ sacrificio supplices adgeniculari; quod DEUS ipse in Salomone laudavit, utrumque genu in terra fixerat. Non erubescatis, decenti corporis compositione rei Divinæ assistere, aliis confabulantibus silere, ac precibus piè vacare, dum alii risu & cachinnis solvuntur. Quin liberè DEO confitemini, *DEVS meus, in te confido, non erubescam!* Illudent alii, spernant, subsannent? satis mihi sit, tibi soli placere: *maledicent illi, & tu benedices.* En solatium eximium, paucis à Davide verbis expressum: *maledicent illi, & tu benedices.* Illi inurbanitatis me arguent: & Tu benedices. Illi incultis me moribus esse dicent: & Tu benedices. Dicent, me vitam à statu & conditione mea abhorrentem vivere: & tu benedices: ad summam, *maledicent illi, & tu benedices.* Ita, ita vos ipsos ad virtutem animate, & D. Francisci esatum ipso facto comprobate, *Parùm est laudari ab homine, si à DEO vituperer; parùm est vituperari ab homine, si DEVS me laudet.*

P A R S A L T E R A.

VII. **U**T mordaces impiorum linguas justi generosè contemnerent, mulieris Cananæ exemplo persuadere hæctenus conatus sum: iam verò continere me minimè possum, quin ad impios conversus, iustoque Zelo accensus, facinoris enormitatem

Plutarc.
ibid.

Pf. 15.
14.

Pf. 21.

23.

Pf. 108.

20.

Ad Rom.
11. 6.

mitatem proponam, dum datâ operâ, & ex composito aliorum virtutem labefactare conantur. Quis autem crederet, Auditores, eum, qui juxta Christi leges vivere desiderat, à nemine plus persecutionis pati, quàm ab iis, qui se Christi sectatores profitentur? Si ne in ipso quidem mendaculo Christianitatis, in medio, inquam populi D E I piis & virtuosis esse licet, extra mundi limites exulandum est virtuti; ubi enim tutam sibi sedem speret, si nostris è finibus excludatur? Hoc cum probè agnosceret magnus ille Salvianus, tantam impiorum temeritatem & deploravit multoties, & increpuit: *si statim, inquit, ut quis melior esse tentaverit, deteriorum abjectione calcatur, omnes quodammodo mali esse cogentur, ne vi- les habeantur.* Hoc enimverò, ô impii, vestrum ipsissimum est votum; sic latere & abscondi vos posse confiditis, juxta illud Ecclesiastis: *In populo magno non agnoscat*; neque numerosæ turbæ immixtos digitis vos monstrare quis poterit. Eja impii, ratum sit, quod speratis, auscultate tamen & respondere: vos justum la- cessitis, jam linguæ aculeis, jam contumeliis & sannis, ut tandem à virtutis studio desistat: an non hic vester scopus est? fiat ergo, quod petitis, relinquat virgo illa modestam suam verecundiam; omittat adoloscens ille exercitia consuetae pietatis; comitentur vos ad theatra, ludentium consortiis sese ingerant, immergantur obscænis amoribus, inter fidium, ac cytharæ sonum per urbis vi-

R. P. Segneri Quadragesimale.

cos vagentur; non sit pratum, quod non luxuriosâ morum licentia pertranseant; utantur, aut rectius loquendo, abutantur flore juventæ, & ubique iniquitatis vestigia relinquunt: quid tandem inde lucri obtinuisse putatis? dicam ego: immane detrimentum! Cogitate enim, infelicem hunc vestro hortatu & sollicitatione à salutis semita abstractum, tandem vestrâ culpâ damnari; nunquid eadem vos calamitas manet? Ita est Auditores, eadem vos calamitas manet; vos quoque æternum peribitis! Sinite, per D E U M vos obtestor, ut sensum vobis meum liberè aperiam, qui acutæ instar spinæ cordi meo infixus hæret. Horreo enimverò, si perpendo, somnum securè capere posse illum, qui suâ culpâ vel unicam peris- se animam meminit: unicam, inquam, suâ culpâ periisse animam proh quanti ruboris ac doloris materia esse debet? quos enim misera illa è damnationis barathro clamores, quos fremitus & rugitus emittet? anne unquam vindictam cessabit ex- petere de illo, quem primam & principalem ruinæ suæ causam agnos- cit? nunquid identidem ad Divinum tribunal appellabit, & de miser- riæ suæ authore vindictam exposcet? Novimus certè iustorum cineres è tumbis suis vindictam de tortoribus suis petere: *Intret in conspectu tuo gemitus compeditorum, vindica sanguinem, vindica sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est!* Et tamen mors illa, quantumvis sanguinolenta & barbara, fuit illis beatitudinis æter-

○

128

Serm.
no. de
SS.

næ principium, ac, modò offensa DEI abesset, plus illi debent tortorum gladiis, quibus jugulati, quàm nutricum uberibus, quibus lactati sunt, ut merito dixerit Augustinus: *Profanus hostis nunquam tantùm prodesse potuisset obsequio, quantum profuit odio.* Quid ergo miseri illi dicent, quorum non corpora, sed animas occidistis? an nullum temporis momentum labetur, quo non ex inferni faucibus clament: *vindica, vindica!* cum enim quot septimanis animum noxis purgare in more positum haberem, ille diceris suis me absterruit, ut lethalis noxæ reus diem ultimum obirem. *Vindica, vindica!* Ejulabit infelix illa puella: *vindica, vindica!* cum enim fugerem virorum consortia, & devotionis exercitiis vacarem, ille blanditiis & cohortatione ad vanitatem & lasciviam me pertraxit. *Vindica, vindica!* exclamabit alius, cum enim à teneris unguiculis ad securum illum vitæ religiosæ portum aspirarem, hic sannis suis me avertit, ut à Paradisi semita aberrarem. Si hisce stridoribus contra nos infelices illi cælum infestabunt, quis ora eorum obturabit? an fortè Cerberos hos esse credimus, qui injecto melleo bolo sopiantur, aut ad suavem cytharæ sonum mitescant? Minimè enim verò: nam ut Spiritus Sanctus testatur, *Zelus & furor viri non parces in die vindictæ, nec suscipiet pro redemptione dona plurima;* damnati enim alterius affectus capaces non sunt, quàm odii, nec aliud ipsos delectat, quàm ultio & vindicta. An

Prov. 6.
34.

ergo unquam illos destituros credimus, usque dum pœnarum socios habebant, quos culpæ agnoscunt Authori quin DEUS ipse (sinite, eloquat!) importunis miserorum clamoribus fatigatus Paradisi nobis aditum negabit, & Talionis lege nos puniet: *qui in a latatur alterius, non erit impunitus;* quæ ergo supplicia illum manebunt, qui damnationis alienæ est author? Certè, cum hæc cogito, horrore concutior, nec assequi valeo, quâ ratione, qui hæc in animum seriò demittit, aut dies vivere lætos, aut noctes possit docere tranquillas, quin anima illa damnata, feralis instar furæ viperis armata, conscientiam mordeat, suæque damnationis authorem affligat. Alii, cavete, cavete, Auditores, ne tanto vos periculo exponatis! facite, obsecro, quod infimus quidem vester servus, sincerissimus tamen, salutisque vestræ, ut qui maximè, studiosus demissè à vobis efflagitat: hoc nimirum adhuc vespere, cum, uti suppono, nemini vestri latebras prævio ante somnum examini scrutabimini, in vos ipsos seriò inquirete: an ego aliquem persequer, quia probus & virtutis est amans? an odi quempiam, quia modestus est? an mordacis linguæ iactibus à me vapulat, quia innocens? si hujus culpæ puri estis, DEO grates rependite; sin verò vos reos deprehendatis, timete, timete, ne adversarius aliquando ab inferis surgat, qui coram Divino tribunali mortem, mortem! vindictam, vindictam! de vobis expetat.